

వాల్మీకి రామాయణం- సుందరకాండ

52.ద్విపంచాశః సర్గః-దూతవధనివారణమ్

|| దూతవధనివారణమ్ ||

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా వానరస్య మహాత్మనః |
ఆజ్ఞాపయత్తస్య వధం రావణః క్రోధమూర్ఛితః || 1 ||

వధే తస్య సమాజ్ఞప్తే రావణేన దురాత్మనా |
నివేదితవతో దౌత్యం నానుమేనే విభీషణః || 2 ||

తం రక్షోఽభిపతిం క్రుద్ధం తచ్చ కార్యముపస్థితమ్ |
విదిత్వా చింతయామాస కార్యం కార్యవిధౌ స్థితః || 3 ||

నిశ్చితార్థస్తతః సామ్నా పూజ్యం శత్రుజిదగ్రజమ్ |
ఉవాచ హితమత్యర్థం వాక్యం వాక్యవిశారదః || 4 ||

క్షమస్య రోషం త్యజ రాక్షసేంద్ర ప్రసీద మద్యాక్యమిదం శృణుష్వ |
వధం న కుర్వంతి పరావరజ్ఞా దూతస్య సంతో వసుధాభిపేంద్రాః || 5 ||

రాజధర్మవిరుద్ధం చ లోకవృత్తేశ్చ గర్హితమ్ |
తవ చాసద్యశం వీర కపేరస్య ప్రమాపణమ్ || 6 ||

ధర్మజ్ఞశ్చ కృతజ్ఞశ్చ రాజధర్మవిశారదః |
పరావరజ్ఞో భూతానాం త్వమేవ పరమార్థవిత్ || 7 ||

గృహ్యంతే యది రోషేణ త్వాద్యశోపి విపశ్చితః |
తతః శాస్త్రవిపశ్చిత్త్వం శ్రమ ఏవ హి కేవలమ్ || 8 ||

తస్మాత్ప్రసీద శత్రుఘ్న రాక్షసేంద్ర దురాసద |
యుక్తాయుక్తం వినిశ్చిత్య దూతే దండో విభీయతామ్ || 9 ||

విభీషణవచః శ్రుత్వా రావణో రాక్షసేశ్వరః |
రోషేణ మహతావిప్రో వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ || 10 ||

న పాపానాం వధే పాపం విద్యతే శత్రుసూదన |
తస్మాదేనం వధిష్యామి వానరం పాపకారిణమ్ || 11 ||

అధర్మమూలం బహుదోషయుక్త మనార్యజుష్టం వచనం నిశమ్య |
ఉవాచ వాక్యం పరమార్థతత్త్వం విభీషణో బుద్ధిమతాం వరిష్ఠః || 12 ||

ప్రసీద లంకేశ్వర రాక్షసేంద్ర ధర్మార్థయుక్తం వచనం శృణుష్వ |
దూతా న వధ్యాః సమయేషు రాజ స్సర్వేషు సర్వత్ర వదంతి సంతః || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

సుందరకాండ

52.ద్విపంచాశః సర్గః-దూతవధనివారణమ్

అసంశయం శత్రురయం ప్రవృద్ధః కృతం హ్యనేనాప్రియమప్రమేయమ్ |
న దూతవధ్యాం ప్రవదంతి సంతో దూతస్య దృష్టా బహవో హి దండాః || 14 ||

వైరూప్యమంగేషు కశాభిఘాతో మౌండ్యం తథా లక్షణసన్నిపాతః |
ఏతాన్ని దూతే ప్రవదంతి దండా న్వధస్తు దూతస్య న నః శ్రుతోఽపి || 15 ||

కథం చ ధర్మార్థవినీతబుద్ధిః పరావరప్రత్యయనిశ్చితార్థః |
భవద్విధః కోపవశే హి తిష్ఠే త్కపం నియచ్ఛంతి హి సత్త్వవంతః || 16 ||

న ధర్మవాదే న చ లోకవృత్తే న శాస్త్రబుద్ధిగ్రహణేషు చాపి |
విద్యేత కశ్చిత్తవ వీర తుల్య స్త్వం హ్యుత్తమః సర్వసురాసురాణామ్ || 17 ||

[అధికపాఠః - పరాక్రమోత్సాహమనస్పినాం చ
సురాసురాణామపి దుర్జయేన |

త్వయాప్రమేయేన సురేంద్రసంఘా జితాశ్చ యుద్ధేష్వసకృన్నరేంద్రాః || 18 ||
ఇత్థం విధస్యామరదైత్యశత్రోః శూరస్య వీరస్య తవాజితస్య |

కుర్వంతి మూఢా మనసో వ్యలీకం ప్రాణైర్వియుక్తా నను యే పురా తే||19||*]

న చాప్యస్య కపేర్ఘాతే కంచితృశ్యామ్యహం గుణమ్ |
తేష్వయం పాత్యతాం దండో యైరయం ప్రేషితః కపిః || 20 ||

సాధుర్యా యది వాసాధుః పరైరేష సమర్చితః |
బ్రువన్సర్థార్థం పరవాన్స దూతో వధమర్హతి || 21 ||

అపి చాస్మిన్స్తతే రాజన్నాన్యం పశ్యామి ఖేచరమ్ |
ఇహ యః పునరాగచ్ఛేత్పరం పారం మహోదధేః || 22 ||

తస్మాన్నాస్య వధే యత్క్షః కార్యః పరపురంజయ |
భవాన్సేంద్రేషు దేవేషు యత్క్షమాస్థాతుమర్హతి || 23 ||

అస్మిన్వినష్టే న హి దూతమన్యం పశ్యామి యస్తా నరరాజపుత్రా |
యుద్ధాయ యుద్ధప్రియ దుర్వినీతా వుద్యోజయేద్ధిర్లపథావరుద్ధా || 24 ||

అస్మిన్స్తతే వానరయూథముఖ్యే సర్వాపవాదం ప్రవదంతి సర్వే |
న హి ప్రపశ్యామి గుణాన్యశో వా లోకాపవాదో భవతి ప్రసిద్ధః || 25 ||

పరాక్రమోత్సాహమనస్పినాం చ సురాసురాణామపి దుర్జయేన | 1199
త్వయా మనోనందన నైర్యతానాం యుద్ధాయతిర్నాశయితుం న యుక్తా || 26 ||

వాల్మీకి రామాయణం- సుందరకాండ

52.ద్విపంచాశః సర్గః-దూతవధనివారణమ్

హితాశ్చ శూరాశ్చ సమాహితాశ్చ కులేషు జాతాశ్చ మహాగుణేషు |
మనస్వినః శస్త్రభృతాం వరిష్ఠాః కోట్యగ్రతస్తే సుభృతాశ్చ యోధాః || 27 ||

తదేకదేశేన బలస్య తావ త్యేచిత్తవాదేశకృతోఽభియాంతు |
తౌ రాజపుత్రౌ వినిగృహ్య మూఢౌ పరేషు తే భావయితుం ప్రభావమ్ || 28 ||

నిశాచరాణామభిపోఽనుజస్య విభీషణస్యోత్తమవాక్యమిష్టమ్ |
జగ్రాహ బుద్ధ్యా సురలోకశత్రు ర్మహాబలో రాక్షసరాజముఖ్యః || 29 ||

క్రోధం చ జాతం హృదయే నిరుధ్య విభీషణోక్తం వచనం సుపూజ్య |
ఉవాచ రక్షోఽభిపతిర్మహాత్మా విభీషణం శస్త్రభృతాం వరిష్ఠమ్ || 30 ||

ఇత్యార్ద్రే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే
ద్విపంచాశః సర్గః || 52 ||

www.sanatanadharm.com